

25 NOIEMBRIE - ZIUA INTERNAȚIONALĂ PENTRU ELIMINAREA VIOLENȚEI ÎMPOTRIVA FEMEILOR –

LOGO-UL CAMPANIEI: "CASA ÎN CARE FEMEIA ESTE ABUZATĂ, NU E CASĂ"

MESAJ CHEIE AL CAMPANIEI: - "IN CASĂ CU AGRESORUL"

SCOPUL CAMPANIEI

Conștientizarea populației privind violența asupra femeilor pentru:

- prevenirea și stoparea acestui fenomen;
- îmbunătățirea calității vieții femeilor, în mod special, cât și a întregii societăți prin diverse acțiuni de informare, educare, consiliere;
- intervenție, schimbare și participare activă.

SCURT ISTORIC:

Activiștii pentru drepturile femeii au sărbătorit ziua de 25 noiembrie ca Zi împotriva violenței începând din 1981. Această dată comemorează asasinarea, în 1961, la ordinele președintelui Rafael Trujillo, a celor trei surori Mirabal, activiste din Republica Dominicană.

Deși violența domestică are o istorie veche, fenomenul a fost prezentat public în Statele Unite și în Europa Occidentală drept o problemă generală gravă a societății abia în ultimele trei decenii ale secolului al XX-lea. Anii '90 au adus recunoașterea violenței domestice drept o încălcare a drepturilor omului. (Sewall et alii, 1996).

În domeniul sociologiei, cercetătorii lipsiți de perspectiva de gen și-au limitat studiile la identificarea și explicarea cauzelor individuale ale fenomenului violenței domestice (consum de alcool sau droguri, probleme de sănătate mintală) și a cauzelor generale de natură socială și economică (sărăcie, lipsa educației, șomaj, apartenență la grupuri sociale defavorizate etc.) Unele studii de specialitate leagă violența domestică de zona pauperă a societății, ignorând cu desăvârșire faptul că ea se produce și în familiile cu un nivel de trai decent sau în cele foarte bogate. Numeroase studii nu au făcut altceva decât să investigheze relațiile de familie, considerând violența domestică o problemă a cuplului (Jones, 1994:5).

Teoriile feministe văd însă acest tip de violență ca fiind reflectarea unei structuri patriarhale, care are drept scop subordonarea femeilor. Violența domestică este o formă de control social care are la bază mituri și prejudecăți legate de modul în care trebuie să se poarte o femeie cu rudele sale de sex masculin. Feministele consideră, de asemenea, că instituțiile importante ale societății (justiția, poliția, Biserica, sistemul sanitar etc.) încurajează și mențin violența domestică, trivializând sau ignorând actele de violență suferite de femei (Marin; Russo, 1999: 20). Răspunsul societății se manifestă deseori prin blamarea victimei, care este considerată a fi vinovată pentru că a încălcat diferite norme de comportament.

DEFINIREA FENOMENULUI DE VIOLENȚĂ DOMESTICĂ

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (denumită și Convenția de la Istanbul) are următoarea definiție: "violența domestică" va însemna toate acțiunile de violență fizică, sexuală, psihologică sau economică, care survin în familie sau în unitatea domestică sau între foștii sau actualii soți sau parteneri, indiferent dacă agresorul împarte sau a împărțit același domiciliu cu victima.

Violența domestică include toate actele de violență apărute într-o relație de tip familial între rude de sânge, rude prin alianță, soți sau concubini. Indiferent de factori ca etnia, mediul cultural de proveniență, educația, culoarea pielii, starea economică, femeile sunt victime predilecte ale violenței domestice, sintagma folosindu-se în vorbirea curentă pentru a desemna, de obicei, violența bărbatului împotriva partenerei sale.

VIOLENȚA POATE AVEA MAI MULTE FORME:

- **violența fizică:** imbrânciri, pămuiiri, loviri cu/de obiecte, lovituri cu picioarele sau cu pumnul, tragere de păr, izbirea victimei de pereți sau de mobilă, sugrumare, etc.
- **violența psihologică:** umiliri și înjurături, batjocorire, criticarea opiniilor sau sentimentelor, amenințări cu bătaia, amenințare că o să ia copiii, folosirea copiilor pentru a trezi sentimente de vină, neglijare, amenințare, distrugere demonstrativă a obiectelor, manipulări psihologice sau izolarea forțată de prieteni, familie, copii, școală și/sau serviciu, etc. *Abuzul emoțional este grav. Rănile emoționale ar putea să se vindece foarte greu.*
- **violența sexuală:** constrângere la relații sexuale sau atingeri nedorite, contactul sexual continuat după cererea de a-l opri, sau forțarea cuiva să se supună la o relație sexuală neprotejată sau umilitoare.
- **violența economică:** interzicerea de a avea sau păstra un serviciu, limitarea accesului la veniturile și bunurile familiei, de a avea bani proprii, lipsire de mijloace de existență precum hrană, medicamente, etc.
- **abuz economic:** Încercarea de a face persoana dependentă financiar, de exemplu menținerea unui control total asupra resurselor financiare, îngrădirea accesului la bani, interzicerea frecventării școlii/continuării studiilor sau angajării la un post de muncă.
- **violența spirituală:** de exemplu: limitarea sau interzicerea practicării unui cult religios sau unui mod de viață.
- **violența cibernetică** - hărțuire online, mesaje online instigatoare la ură pe bază de gen, urmăriri online, amenințări online, publicarea nonconsensuală de informații și conținut grafic intim, accesul ilegal de interceptare a comunicațiilor și datelor private și orice altă formă de utilizare abuzivă a tehnologiei informației și a comunicațiilor prin intermediul calculatoarelor, telefoanelor mobile inteligente sau altor dispozitive similare care folosesc telecomunicațiile sau se pot conecta la internet și pot transmite și utiliza platformele sociale sau de e-mail, cu scopul de a face de rușine, umili, șperia, amenința, reduce la tăcere victima.

CONDIȚII CARE FAVORIZEAZĂ APARIȚIA ACTELOR DE VIOLENȚĂ:

- Disfuncții și carențe educative ale mediului familial;
- Deficiențele mediului educațional;
- Educația sexuală lacunară;
- Carențele socio-economice;
- Deficiențele mediului instituțional;
- Creșterea gradului de permisivitate socială;
- Incidența tulburărilor psihice.

SERVICII OFERITE VICTIMELOR VIOLENȚEI ÎN FAMILIE

În cadrul D.G.A.S.P.C. Vâlcea funcționează mai multe tipuri de servicii specializate destinate victimelor violenței în familie, după cum urmează:

COMPARTIMENTUL VIOLENȚĂ ÎN FAMILIE

- a) verifică semnalările de violență domestică efectuate prin intermediul liniilor telefonice ale instituțiilor publice abilitate, inclusiv al liniilor telefonice de urgență, altele decât numărul unic de urgență la nivel național (SNUAU) -112;
- b) realizează evaluarea inițială a gradului de risc din perspectiva acordării serviciilor sociale, pe baza Fișei pentru evaluarea gradului de risc și stabilirea măsurilor de siguranță necesare pentru victimele violenței domestice;
- c) acordă informare și consiliere victimelor violenței domestice;
- d) sprijină victimele violenței domestice, prin orientarea acestora către serviciile sociale existente pe raza mun. Rm Valcea, jud. Valcea, adecvate nevoilor acestora;
- e) informează, consiliază și orientează victima în ceea ce privește măsurile de protecție de care aceasta poate beneficia din partea instituțiilor competente: ordin de protecție provizoriu, ordin de protecție, formularea unei plângeri penale, eliberarea unui certificat medico-legal etc.;
- f) asigură măsurile de protecție socială necesare pentru victime, minori, persoane cu dizabilități sau persoane cu nevoi speciale, vizate de ordinul de protecție provizoriu sau ordinul de protecție, și păstrează confidențialitatea asupra identității acestora;
- g) colaborează cu serviciile de asistență medicală comunitară în situația în care identifică probleme medicale privind victimele și/sau copiii lor;
- i) realizează demersurile necesare pentru depășirea riscului imediat.

CENTRUL PENTRU VICTIMELE VIOLENȚEI ÎN FAMILIE este un serviciu social cu cazare pe perioadă determinată, (găzduire pentru o perioadă de 5 - 60 zile, cu posibilitate de prelungire pentru cazurile excepționale), organizat ca centru de primire în regim de urgență pentru protecția victimelor violenței domestice.

Principalele activități/servicii acordate în cadrul centrului pot fi următoarele:

- a) informare și consiliere socială, reluarea contactelor sociale;
- b) consiliere psihologică și, după caz, terapii de specialitate;
- c) educație extracurriculară privind un stil de viață sănătos, pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri, alcool, tutun, prevenirea bolilor transmisibile, pentru dezvoltarea abilităților pentru o viață independentă, educație civică, educație sexuală, educație parentală;
- d) consiliere/orientare vocațională, facilitarea accesului la cursuri de formare/reconversie profesională, facilitarea accesului la un loc de muncă;
- e) facilitarea accesului la servicii medicale;
- f) suport pentru întocmirea actelor de identitate, dacă este cazul;
- g) alte activități care contribuie la reinsertia în familie și în comunitate a beneficiarilor;
- h) consiliere juridică.

Beneficiarii adăpostului sunt victimele violenței domestice:

- a) adulți victime ale violenței domestice;
- b) cupluri părinte/reprezentant legal - copii.

LOCUINȚA PROTEJATĂ pentru victimele violenței domestice reprezintă un tip de serviciu social cu cazare pe durată determinată de timp de până la 1 an, în care victimele pot beneficia de cazare, supraveghere, îngrijire, consiliere psihologică, consiliere juridică, orientare vocațională, reabilitare și reinsertie socio-profesională pentru o viață independentă. Spre deosebire de centrul de recuperare / centru de primire în regim de urgență, locuința protejată este destinată cu precădere victimelor care nu au o locuință proprie și care au nevoie să-și continue procesul de pregătire și adaptare la viață independentă, eventual începută într-un centru de recuperare/ centru de primire în regim de urgență, precum și reinsertia socio-profesională până la identificarea unei soluții de locuire.

Locuința protejată elaborează programe de integrare/reintegrare socială pentru fiecare beneficiar care cuprinde activități și servicii specifice nevoilor acestora.

Principalele activități/servicii acordate pot fi următoarele:

- a) informare și consiliere socială, reluarea contactelor sociale;
- b) consiliere psihologică și, după caz, terapii de specialitate;
- c) educație extracurriculară privind un stil de viață sănătos, pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri, alcool, tutun, prevenirea bolilor transmisibile, pentru dezvoltarea abilităților pentru o viață independentă, educație civică, educație sexuală;
- d) consiliere/orientare vocațională, facilitarea accesului la cursuri de formare/reconversie profesională, facilitarea accesului la un loc de muncă;
- e) facilitarea accesului la servicii medicale;
- f) suport pentru întocmirea actelor de identitate, dacă este cazul;
- g) alte activități care contribuie la reinsertia în familie și în comunitate a beneficiarilor;
- h) consiliere juridică;
- i) consiliere socială.

Beneficiarii locuinței protejate sunt adulți victime ale violenței domestice.

**Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului -
Vâlcea**

**GHID PRACTIC
PENTRU VICTIMELE VIOLENȚEI ÎN
FAMILIE**

2020

Acest ghid conține informații utile pentru victime ale violenței în familie, sau cei care cred că există riscul să devină victime ale violenței domestice și doresc să primească asistență de specialitate, dar și pentru cei care vor să afle mai multe despre serviciile disponibile pentru aceștia.

Cea mai mare nevoie în caz de violență în familie este informarea victimelor, care de cele mai multe ori nu își cunosc drepturile.

Violența în familie reprezintă o *problemă de sănătate publică*, prin aceasta înțelegând că ea poate cauza probleme la fel de mari ca și bolile cele mai grave.

Actele normative arată că nimeni nu trebuie să suporte violențele și protejează victimele, oferindu-le găzduire în centre speciale. Aici, persoanele afectate pot rămâne pentru o perioadă limitată de timp, până când se găsește o rezolvare pentru situația lor familială și socială (loc de muncă, locuință etc.).

Dacă infracțiunile prevăzute de Codul Penal se comit asupra unui membru al familiei, se aplică pedepse mult mai mari decât dacă acestea se comit asupra unei persoane străine.

Drepturile victimei

- respectarea personalității, demnității și a vieții sale private;
- informarea cu privire la exercitarea drepturilor sale;
- protecție specială, adecvată situației și nevoilor sale;
- servicii de consiliere, reabilitare, reintegrare socială, precum și la asistență medicală gratuită, în condițiile legii;
- consiliere și asistență juridică gratuită, în condițiile legii.

Foarte puține victime ale violenței în familie știu că se pot apăra de agresor prin solicitarea unui ordin de protecție din partea autorităților.

În anul 2012, Legea **nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie** a fost modificată, introducându-se un instrument nou de siguranță, numit „*ordinul de protecție*”. Ordinul de protecție poate fi emis în aceeași zi în care a fost cerut, în situații considerate de judecător periculoase pentru viața victimei, termenul de aplicabilitate fiind de maxim 6 luni.

În scopul diminuării riscului la care poate fi supusă o victimă a violenței în familie a fost adoptată Legea nr. 174/2018, care modifică și completează Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie.

Ordinul de protecție provizoriu prevăzut de legea nr. 174/2018, se emite de către polițiștii care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, constată că există un risc iminent ca viața, integritatea fizică ori libertatea unei persoane să fie pusă în pericol printr-un act de violență domestică, în scopul diminuării acestui risc.

Prin ordinul de protecție provizoriu se dispun, pentru o perioadă de 5 zile, una ori mai multe măsuri de protecție, apte să contribuie la diminuarea riscului iminent constat, dintre următoarele obligații sau interdicții:

- a) evacuarea temporară a agresorului din locuința comună, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;
- b) reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor în locuința comună;
- c) obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de membrii familiei acesteia, ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;
- d) obligarea agresorului de a purta permanent un sistem electronic de supraveghere;
- e) obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute.

Modalități de evitare, dezamorsare sau descurajare a agresivității

- Manifestați o stare de înțelegere totală și necondiționată;
- Prin întreaga atitudine comportamentală, oferiți o comunicare de simpatie și prietenie;
- Dezamorsați tensiunea printr-un gest de împăcare, acceptare și recunoaștere a superiorității adversarului;
- Adoptați un comportament de cedare;
- Utilizați o formulă de evitare a tensiunii;
- Zâmbiți și păstrați-vă cu orice preț stăpânirea de sine;
- Nu manifestați frică sau spaimă;
- Prin conversația pe care o purtați cu adversarul, încercați să-l faceți conștient de starea sa agresivă și consecințele pe care le va suporta în cazul unei agresiuni

VIOLENȚA NAȘTE VIOLENȚĂ

Recomandări pentru prevenirea violenței domestice

- Evitați certurile în familie, mai ales cele generate de starea de ebrietate, relații extraconjugale sau neonorarea obligației de întreținere. În aplanarea unor astfel de conflicte acționați cu tact și răbdare, ținând cont de emotivitatea firească ce se instituie în aceste cazuri;
- Dacă soțul sau alt membru al familiei este iritat, aflat sub influența băuturilor alcoolice sau are tendințe de agresivitate, feriți din calea acestuia, până aplanăți conflictul, orice obiecte tăietoare, înțepătoare sau contondente;
- Nu lăsați rudele soției sau ale soțului să intervină în discuții, deoarece acestea pot fi subiective.

Ce poți face dacă ești victima violenței domestice?

- în măsura posibilității, să fotografiezi rănilor sau vânătăile făcute de agresor, să salvezi mesaje sau e-mailurile de amenințare;
- să te prezinți la medicul legist pentru constatarea leziunilor produse prin agresare și obținerea certificatului medico-legal. Încadrarea juridică a faptei se face în funcție de numărul zilelor de îngrijiri medicale;
- să te prezinți imediat la Poliție pentru a depune plângere;
- să te adresezi Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Drepturilor Copilului în cazul în care copiii au asistat la violențe sau au fost victimele violențelor.
- să nu îți retragi plângerea;
- să soliciți polițistului/instanței de judecată emiterea unui ordin de protecție care te va apăra de agresor.

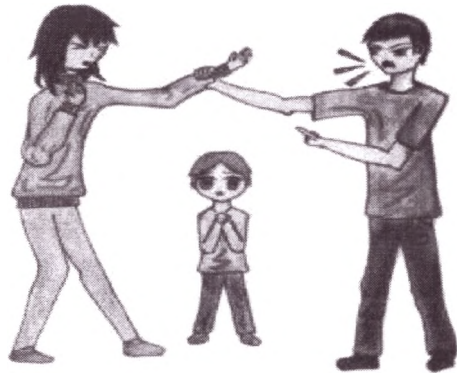
- Să-ți faci un plan de siguranță care să conțină persoanele cu care poți discuta despre abuz, care îți pot oferi un refugiu în caz de nevoie, care te pot consilia și sprijini, care pot să depună mărturie în cazul în care se ajunge la proces și cărora le poți da spre păstrare documentele tale importante, bani etc, numerele de telefon la care poți apela la nevoie, lista cu obiectele de care ai nevoie în cazul în care trebuie să pleci;

Care sunt consecințele violenței domestice ?

Asupra victimei adult

- *probleme la nivel comportamental* (persoana se izolează din punct de vedere social, începe să consume alcool sau droguri pentru a face față abuzurilor. poate recurge la tentative de sinucidere);
- *probleme la nivel emoțional și mental* (anxietate, depresie, stres post-traumatic, sentimente de neputință, de inutilitate a propriei vieți, de autoblamare);
- *probleme la nivel fizic sau biologic* (tulburări psihosomatice ca ulcerul și migrenele; tulburări ale somnului și a alimentației)

Asupra copiilor

- *Probleme emoționale și mentale* (anxietate, sentiment de autoblamare, frică de abandon, mânie, izolare);
- *Probleme de comportament*: agresivitate crescută (văzând că tatăl apelează la violență, copilul învață că aceasta este o bună modalitate de a rezolva problemele, pe care ulterior o va folosi și el în viața de familie, continuând acest cerc vicios) probleme cu somnul, enurezis nocturn, consum de droguri și alcool, fuga de acasă, tentative de suicid, automutilare;
- *Probleme fizice*: fiind neglijăți, acești copii sunt mai expuși la o serie de accidente. În plus, la fel ca și la mamă, starea lor generală de sănătate este afectată negativ.

Servicii destinate victimelor violenței în familie

În cadrul Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului - Vâlcea există servicii sociale care vin în sprijinul victimelor violenței în familie:

- Centrul pentru victimele violenței în familie are drept misiune generală asigurarea accesului victimelor violenței intrafamiliale pe o perioadă determinată (până la trei luni) la găzduire, servicii de îngrijire, asistență, consiliere și recuperare în vederea reintegrării socio – profesionale;
- Compartiment violența domestică - consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței în familie;
- Locuință protejată pentru victimele violenței în familie.

Concluzii

- Mediul familial și dezvoltarea armonioasă a copiilor sunt profund afectate;
- Este important ca fiecare cetățean să fie conștient de rolul său în societate și de posibilitatea pe care o are de a schimba lucrurile în bine.

